

Dr Jerzy Łazor

Lekarze pieniądza w okresie międzywojennym

Ekonomiści, urzędnicy, bankierzy. Z grup tych rekrutowali się międzywojenni lekarze pieniądza, członkowie elitarnej grupy międzynarodowych doradców finansowych. Ich celem była pomoc biedniejszym krajom w kryzysach finansowych – wystarczająca naprawa sytuacji, aby mogły one uzyskać pożyczkę na rynku międzynarodowym. Pochodzili głównie z państw, które pożyczek udzielały: Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii czy Francji. Ich działalność, choć oparta na wiedzy ekonomicznej, była zawsze związana z polityką.

Lekarze badali stan gospodarki państwa-pacjenta, określali trapiące go dolegliwości i przedstawiali zalecenia. Proces badania bywał bardzo dogłębny: kiedy do Polski przyjechał najśłynniejszy z międzywojennych lekarzy pieniądza, Edwin Kammerer, towarzyszyli mu specjaliści od spraw bankowych, budżetu, przemysłu, ceł i podatków. Zalecenia ekspertów szły zazwyczaj w kierunku ograniczenia deficytu budżetowego, reform podatkowych czy instytucjonalnych oraz deflacji. Niekiedy – tak było i w Polsce – sugerowano bardzo głębokie zmiany w strukturze badanej gospodarki. Realizacja zaleceń miała być gwarancją przyszłych spłat dla potencjalnych pożyczkodawców, a przez to też drogą do tańszej pożyczki.

W trakcie wykładu dr Jerzy Łazor przedstawi zbiorowy portret grupy lekarzy pieniądza, przybliży praktykę ich działania, źródła ich wiedzy oraz problemy, z którymi mierzyli się w trudnej dekadzie hiperinflacji i kryzysów finansowych po pierwszej wojnie światowej.